

Przyłącz się i nominuj „Polaka Roku 2017”!

Kapituła tradycyjnie składała się ze zwycięzców plebiscytów Czytelników poprzednich lat

Fot. Marian Paluszkiewicz

Wczoraj, 7 listopada, poznaliśmy dziesięciu finalistów nominowanych do tytułu „Polak Roku 2017” plebiscytu Czytelników „Kuriera Wileńskiego”.

Jest to już 20. edycja tego popularnego i organizowanego przez nasz dziennik plebiscytu, który ma

na celu uhonorować najbardziej zasłużone osoby dla spraw polskich na Litwie. Lista laureatów z ubiegłych edycji jest powodem do radości i dumy. Ich sukcesy promowały lub nadal promują polską społeczność na Litwie.

Str. 4

Stare latarnie powrócą na plac Łukiski

Str. 2

Biegacze z Wileńszczyzny na X Maratonie Beskidy 2017

Str. 9

Okradają turystów, by finansować dżihadystów

Str. 13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER WILEŃSKI

Środa

Listopad 2017

8

Imieniny: *Bogdana, Godfryda, Jana, Józefa, Klarusa, Marcina, Maura, Pawła, Sewera, Seweriana, Sędziwoja i Wiktoryna*

TRZY PYTANIA DO...

...**Kęstutisa Kupšysa**, przedstawiciela Stowarzyszenia Organizacji Konsumentów Litwy

1. Stowarzyszenie Organizacji Konsumentów Litwy wspólnie z organizacjami konsumentkimi z 12 krajów europejskich uczestniczy we wspólnej kampanii „Superbakteria” promującej ograniczenie użycia antybiotyków. Dlaczego mówienie o ostrożnym korzystaniu z antybiotyków jest takie ważne?

Akcja odbywa się w całej Europie, jest koordynowana przez europejską organizację konsumentką, popiera ją również eurokomisarz Vytenis Andriukaitis. Powszechnie wiadomo, że antybiotyki na skutek ich nadużywania tracą zdolność zabijania bakterii. Na symbol kampanii została wybrana „Superbakteria”, która jest nawiązaniem do tego, iż bakterie stają się antybiotykoodpornymi superbakteriami w sytuacji ich częstego używania. Przesadne użycie dowolnych leków powoduje, że przestają działać. Dlatego chcemy zwrócić uwagę społeczeństwa na ten problem. Użycie antybiotyków musi być ograniczone, nie można ich aplikować profilaktycznie.

2. Jak wygląda Litwa na tle innych krajów europejskich pod względem użycia antybiotyków?

Spośród 28 krajów europejskich pod względem użycia antybiotyków Litwa znajduje się na 24 miejscu, gorzej od nas wypadają tylko 4 kraje. W hodowli bydła po antybiotyki sięga się jednak ostrożnie.

3. Co proponuje Stowarzyszenie Organizacji Konsumentów Litwy?

Złożyliśmy kilka propozycji, które zostały poparte przez posłów Parlamentu Europejskiego. Dążymy do zakazania rutynowego, profilaktycznego użycia antybiotyków w hodowli zwierząt, niektóre antybiotyki trzeba zarezerwować tylko do leczenia ludzi oraz zakazać internetowej sprzedaży antybiotyków.

Rozmawiała Anna Pieszko

Stare latarnie powrócą na plac Łukiski

W ubiegłym tygodniu po rewitalizacji został otwarty plac Łukiski. Wielu wileńców zwróciło jednak uwagę na brak latarni, które zdobiły plac od czasów, gdy nosił on imię Lenina.

Latarnie miały oryginalny wygląd i były prawdziwą ozdobą tego miejsca. Przedstawiciele stołecznego samorządu zapewniają, że latarnie wrócą na swoje miejsce po tym, gdy zostaną odrestaurowane. Odnowione zostaną również stare ławki parkowe.

Stare latarnie, jak też ławki parkowe nie zostały wyrzucone, ani też „przysposobione” na posesji jakiegoś urzędnika. „Zostały zdemontowane i na razie są przechowywane w magazynach spółki Vilniaus gatvių apšvietimo elektros tinklai (spółka ta zajmuje się oświetleniem wileńskich ulic – przyp. red.). Mamy nadzieję, że w końcu przyszłego lata lub na początku jesieni powrócą na plac” – poinformował dyrektor stołecznego Departamentu Gospodarki Miejskiej i Transportu Virginijus Pauža.

Stare latarnie zostaną zamontowane wzdłuż ścieżki rowerowej, biegnącej równoległe z ulicą J. Tumo–Vaižganto. Zostaną tam ustawione również stare ławki. Przedtem jednak zarówno latarnie jak też ławki zostaną odnowione. „Są to zabytki kultury, dlatego musimy dokładnie je opisać i ogłosić przetarg (na wykonanie prac renowacyjnych – przyp. red.). Restaurowanie ta-

kich obiektów wymaga skrupulatności, dlatego prace zaczną się dopiero wiosną” – poinformował urzędnik stołecznego samorządu. Odnowiony plac Łukiski rozświetla 66 nowych latarni, ustawiono też 40 ławeczek. Co prawda, nie brak narzekania, że nowe ławki są niewygodne, bo nie mają oparcia. Wiosną planowane jest zamontowanie fontanny – ma to być coś wyjątkowego, jedyny taki wodotrysk w państwach bałtyckich, uruchamiany przez fotokomórkę reagującą na ruch człowieka. Powstanie też plac zabaw dla dzieci. Na placu ma też stanąć pomnik. Obecnie trwa głosowanie w sprawie przyszłego monumentu. Plansze z projektami poszczególnych pomników będą stały na placu do 24 listopada. Do 19 listopada na stronie epilietis.lrv.lt mieszkańcy mogą głosować na jeden z pięciu wybranych przez komisję projektów pomnika.

Remont na placu Łukiskim jeszcze trwa. Obecnie asfaltowany jest odcinek pomiędzy ulicami Vasario 16–osios i J. Tumo Vaižganto, budowana jest nowa ścieżka dla pieszych i rowerzystów koło kościoła św. Filipa i Jakuba. Kosztorys projektu rewitalizacji wyniósł 3,7 mln euro.

wilnoteka.lt

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260
84 44

DZIENNIK NALEŻY
DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt). **Zastępca red. nacz.:** Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46) **Sekretarz redakcji:** Lucja Stankevičiūtė (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt) **Dziennikarze:** Honorata Adamowicz, Justyna Giedrojć, Ilona Lewandowska, Brygita Łapszewicz, Anna Pieszko, Marian Paluszkievicz — fotoreporter **Współpracownicy:** Helena Gładkowska, Witold Janczys, Jadwiga Podmostko, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk **Dział Promocji:** Andrzej Podworski — prenumerata (tel. 212 30 40, kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44, reklama@kurierwilenski.lt). **Wydawca:** Vš „Kurier Wilenski” **Druk:** Vš „Vilnijos žodis” **Nakład:** 3000 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. **Redaktor dyżurny:** Alicja Klonowska

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Międzynarodowa Konferencja „Polityka językowa, kulturalna i edukacyjna: współdziałanie i relacje”

Institut Polski w Wilnie razem z organizatorami: Państwową Komisją Języka Litewskiego, Ministerstwem Oświaty i Nauki Republiki Litewskiej, Ministerstwem Kultury Republiki Litewskiej, Instytutem Francuskim na Litwie oraz Ambasadą Republiki Łotewskiej zapraszają do udziału w Międzynarodowej Konferencji „Polityka językowa, kulturalna i edukacyjna: współdziałanie i relacje”, która odbędzie się w piątek, 10 listopada, od godz. 9.00 w Sali konferencyjnej Sejmu Republiki Litewskiej.

Celem tej międzynarodowej konferencji jest omówienie ogólnych zadań polityki kulturalnej, edukacyjnej i językowej, różnorodności opinii nt. roli języka w kulturze i oświacie, planowania językowego i jego cech szczególnych na Litwie, w Polsce, na Łotwie i we Francji.

Na zaproszenie Instytutu Polskiego w Wilnie w konferen-

cji udział weźmie prof. Tadeusz Zgółka, członek Prezydium Rady Języka Polskiego, profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, który wygłosi prelekcję „Polityka językowa i planowanie językowe w Polsce”. Uczestnicy konferencji zapraszani są do dyskusji na temat poglądu społeczeństwa na język, na stosunek do norm językowych, na współdziałanie polityki językowej z nauczaniem języka.

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Zgółka – profesor na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, były dziekan Wydziału Neofilologii tego Uniwersytetu, dr nauk humanistycznych w zakresie logiki i metodologii nauk, dr hab. nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa ogólnego, członek Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, członek Prezydium Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN, przewodniczący Zespołu Dydaktycznego tej Rady.

Premier: Duże podwyżki dla lekarzy kosztem większych składek zdrowotnych

Jezeli chcemy natychmiastowego zwiększenia wynagrodzeń lekarzy o 30-50 procent, to powinniśmy zwiększyć koszty ubezpieczenia zdrowotnego - mówi premier Saulius Skvernelis. Jak przypuszcza, dzisiaj nikt nie zechciałby się na to zgodzić.

Premier przypomina, że wynagrodzenie lekarzy w tym roku zostało już zwiększone o 8 procent, kolejny wzrost wynagrodzeń planowany jest od lipca przyszłego roku. Skvernelis nie ujawnia, jakie podwyżki otrzymają medycy. Będzie to zależało od poboru składek ubezpieczenia zdrowotnego.

„Dla wzrostu wynagrodzeń potrzebne jest źródło. Mówimy o Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego (PSDF), prognozujemy większy pobór podatku. Kiedy bę-

dziemy widzieli, ile tych podatków wpadnie, będzie można mówić i o większych podwyżkach. Dzisiaj inną alternatywą byłoby zwiększenie składki ubezpieczenia zdrowotnego. Chyba nikt nie chciałby się na to zgodzić” – mówi Saulius Skvernelis.

Szef rządu stwierdził ponadto, że służba zdrowia wymaga reform, konieczne jest uporządkowanie sieci placówek opieki zdrowotnej oraz wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej.

Litewskie Ministerstwo Ochrony Zdrowia informuje, że w tym roku wynagrodzenia w sektorze służby zdrowia wzrosły o 8 proc. Obecnie średnie wynagrodzenie lekarza wynosi ok. 740 euro, pielęgniarek – 730 euro brutto.

zw.lt

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

Departament policji zaprezentował 12 nowych samochodów marki „Audi A6”, które w przyszłym tygodniu wyjadą na ulice **Fot. ELTA**

KOMENTARZ DNIA

Jak my będziemy świętować?

Czasem bardzo trafne bywają zbiegi okoliczności. Litwa rozpoczyna świętowanie 100-lecia odzyskania niepodległości. Na 100 dni przed 16 Lutego i ... w setną rocznicę rewolucji październikowej. I jest to chyba bardzo dobra data. Przecież bez upadku carskiej Rosji zdobywać wolność byłoby nam dużo trudniej i kto wie, czy w ogóle byłoby to możliwe.

Obchody stulecia niepodległości Litwy, których program właśnie zaprezentowano, nie są tylko spojrzeniem wstecz. Organizatorzy nie chcą jedynie rozpamiętywać przeszłości, ale przede wszystkim spojrzeć na dzisiejszą, niepodległą Litwę, na to, czym może się ona pochwalić i – w czym potrzebuje pomocy. Program przewiduje 1 000 wydarzeń, które mają się odbywać w kraju i za granicą. Ma być tego dużo, wesoło, ma być świątecznie.

Jak my poradzimy sobie z tą ilością świętowania w kraju, w którym optymizm jest raczej deficytowym towarem? Jak będziemy się cieszyć, gdy statystyki nieubłaganie pokazują, że bardziej niż niepodległa Litwa interesują nas otwarte granice? Cóż, świętowania trzeba się uczyć. Nasi sąsiedzi potrafią to robić znacznie lepiej, nawet, gdy państwo nie zachęca do organizacji hucznych obchodów. 7 listopada, w dniu, w którym Litwa wchodzi w swój jubileusz, w Rosji wciąż nie brakuje tych, którzy chcą radośnie świętować 100-lecie początku własnej zagłady.

Ilona Lewandowska

CYTAT DNIA

„Polska jest dla Niemiec partnerem o wyjątkowym znaczeniu. Istniejąca od wielu lat intensywna współpraca z Polską w dziedzinie polityki obronnej nacechowana jest zaufaniem, nie tylko w NATO, lecz także w UE. Nasze kraje realizują wiele interesujących projektów kooperacyjnych” – powiedział rzecznik resortu obrony Niemiec Jens Flosdorff

Przyłącz się i nominuj „Polaka Roku 2017”!

ze str. 1 »

Warto sobie uświadomić, że za każdym nazwiskiem stoi interesujący życiorys i często długie lata pracy.

Plebiscyt ma na celu wyróżnienie osób, które w ciągu mijającego roku dokonały czynów wartych upamiętnienia w naszej polskiej kronice na Litwie. Jak dowiodły poprzednie lata, mamy bardzo dużo Polaków godnych tego zaszczytnego tytułu.

Tradycyjnie kandydatów do tytułu Polak Roku zgłaszano listownie oraz pocztą elektroniczną.

Redakcję „Kuriera Wileńskiego” podczas posiedzenia kapituły reprezentowali redaktor naczelny Robert Mickiewicz i dyrektor komercyjny Andrzej Podworski. Kapituła zgodnie ze statutem składała się ze zwycięzców plebiscytu poprzednich lat.

W tym roku w obradach wzięli udział: Barbara Kosinskienė, Zofia Matarewicz, Antoni Jankowski, Zdzisław Palewicz, Anna Adamowicz, Edward Trusewicz, Jadwiga Sinkiewicz.

Po długich obradach w redakcji kapituła w tajnym głosowaniu wyłoniła kandydatów. Członkowie gremium uwzględniali przede wszystkim osoby wyróżniające się aktywnością, zaradnością, inicjatywą w życiu społecznym, których działalność w sposób pozytywny wpływa na lokalną społeczność i przyczynia się do budowy pozytywnego wizerunku Polaków na Litwie. Cieszymy się, że nasi Czytelnicy dostrzegają pracę ludzi bardzo różnych zawodów – zarówno polityków, działaczy społecznych, duszpasterzy oraz zwykłych osób.

Kapituła po raz kolejny zbierze się w redakcji na początku stycznia przyszłego roku. Wówczas to zostaną podliczone nadesłane przez Czytelników kupony z nazwiskami

kandydatów do tytułu „Polak Roku 2017”

Wybór „Polaka Roku 2017” w tym roku po raz kolejny dokonywany będzie wspólnie z Czytelnikami i Kapitułą. 50 procent głosów należy do Czytelników i tyle samo do kapituły.

Po podliczeniu nadesłanych kuponów przez Czytelników każdy z kandydatów otrzyma stosowne miejsce w „dziesiątce” w zależności od liczby zdobytych głosów.

1. miejsce będzie premiowane 10 punktami, 2. – 9 punktami itd. Z kolei każdy z członków kapituły wybierze swoją „dziesiątkę”. Później wyniki zostaną zsumowane i powstanie ostateczna lista kandydatów, z których każdy (stosownie do zajętego miejsca) również otrzyma punkty: 1. miejsce – 10 pkt, 2. – 9 pkt itd.

Punkty kandydatów zdobyte od Czytelników i punkty od kapituły zostaną zsumowane i ustali się tym samym ostateczna kolejność w „dziesiątce” laureatów.

Prosimy też Czytelników o podawanie swoich nazwisk, ponieważ wśród nadsyłających kupony zostaną rozlosowane specjalne nagrody.

Wielu Polaków może poszczycić się sukcesami na Litwie, które zasługują na rozgłos. Na kandydatów, których listę podajemy, można głosować do 31 grudnia br.

W tym celu należy na adres „Kurier Wileński”, Birbynių 4a, LT-02121-30 Vilnius, Lietuva z dopiskiem „Polak Roku 2017” przysłać wypełnione kupony. Przypominamy, że kupony można przysłać w nieograniczonej ilości, ale powinny być niekserowane.

Dodatkowo kupony można też wrzucać do specjalnej skrzynki, która zostanie umieszczona w recepcji wileńskiego Domu Kultury Polskiej.

Redakcja

Fot. Marian Paluszkiwicz

Edward Trusewicz i Anna Adamowicz w składzie kapituły

W tym roku w obradach udział wzięli Antoni Jankowski, Jadwiga Sinkiewicz, Zdzisław Palewicz

DZIESIĄTKA LAUREATÓW PLEBISCYTU „POLAK ROKU 2017”

Ojciec Marek Adam Dettlaff, gwardian klasztoru franciszkanów w Wilnie, rektor kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Ryszard Jankowski, prezes wędziagolskiego oddziału ZPL

Ks. Tadeusz Jasiński, proboszcz parafii pw. Ducha Świętego w Wilnie

Marian Kaczanowski, dyrektor Szkoły Sportowej Rejonu Wileńskiego

Artur Ludkowski, doradca społeczny do spraw mniejszości narodowych premiera Rządu RL, dyrektor Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Regina Markiewicz, kierownik wydziału oświaty i sportu w samorządzie rejonu sołecznickiego

Dr Irena Mikłaszewicz, historyk, polonista, pracownik Filii Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie Uniwersytetu w Białymstoku, wykładowca uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

Dr Józef Szostakowski, historyk literatury, wileński poeta i przewodnik

Edyta Tamošiūnaitė, wicemer Wilna z ramienia AWPL-ZChR

Dariusz Żybort, lekarz, wiceprzewodniczący Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie, członek Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rosą.

SPRINTEM

F1: Norris kierowcą w McLarenie

Nowym kierowcą testowym i rezerwowym zespołu Formuły 1 McLaren w sezonie 2018 będzie Brytyjczyk Lando Norris. Zastąpi swojego rodaka Jensona Buttona. 17-letni Norris, który od dwóch lat jest objęty programem Young Driver McLarena, w 2017 roku zwyciężył w cyklu wyścigowym Formuły 3 i w nowym sezonie przejdzie do F2. Kierowcami zespołu w sezonie 2018 będą nadal Hiszpan Fernando Alonso i Belg Stoffel Vandoorne.

Kontrowersyjne koszulki Niemców

Piłkarze Niemiec wystąpią podczas mistrzostw świata w Rosji w 2018 r. w strojach podobnych do tych, w jakich zdobyli złote medale podczas mundialu we Włoszech w 1990 r. Nowe ubiory zawodnicy zaprezentują podczas towarzyskiego meczu z Anglią na Wembley. Na białych koszulkach są czarne i szare delikatne pasy, przed 27 laty były to barwy narodowe: czarny, czerwony i żółty. W finale mundialu w Rzymie Niemcy pokonali na Stadio Olimpico Argentynę 1:0.

Pirlo zakończył piłkarską karierę

Mistrz świata z 2006 roku i sześciokrotny triumfator Serie A z Juventusem Turyn i AC Milan Andrea Pirlo oficjalnie zakończył piłkarską karierę. Swoją decyzję ogłosił już wcześniej, a w niedzielę rozegrał ostatni mecz w barwach New York City.

Sebastien Ogier: jeżdżę wyłącznie dla przyjemności

Pięciokrotny mistrz świata Francuz Sebastien Ogier zadeklarował, że będzie tak długo czynnym kierowcą rajdowym, jak długo jazda będzie mu sprawiała przyjemność i będzie się przy tym dobrze bawił.

Francuz, który piąty z rzędu tytuł zapewnił sobie pod koniec października zajmując trzecie miejsce w Rajdzie Wielkiej Brytanii (do rozegrania została jeszcze ostatnia finałowa runda w Australii w terminie 17–19 listopada), nie podjął jeszcze decyzji dotyczącej planów na nowy sezon.

„Stoję przed dylematem; zostać w teamie M-Sport, z którym wywalczyłem tytuł w tym roku albo wrócić do ekipy Citroena. Pod uwagę, jeżeli nie otrzymam ciekawych propozycji, biorę także możliwość przejścia w wieku 33 lat na sportową emeryturę. Ale to będzie ostateczność, gdyż emerytem się nie czuję i nie zamierzam nim szybko się stać” – powiedział Ogier.

Francuz przyznał, że ostatnio wielką frajdę sprawia mu przebywanie z żoną i synem urodzonym w czerwcu 2016 roku. Gdy jednak trwa sezon, w domu jest gościem.

„Jest mi coraz trudniej zniżyć na kilka tygodni, nie widzę, jak syn dorasta. Ale taka jest cena, jaką płacą wszyscy sportowcy. Dlatego chcę mieć możliwość trafienia do najlepszego zespołu, który da mi do dyspozycji taki sprzęt, abym mógł walczyć

o zwycięstwa. To będzie mała rekompensata rozłąki z najbliższymi” – uważa mistrz świata.

Ogier związał się z M-Sport po sezonie 2016, gdy Volkswagen, w barwach którego zdobył cztery pierwsze tytuły mistrza świata, niespodziewanie wycofał się ze startów w następnym roku. Kierowca podpisał z brytyjskim zespołem roczną umowę i zdobył piąty z rzędu tytuł mistrzowski.

Mistrz świata od początku sezonu nie krył jednak, że kontrakt z M-Sport jest podpisany tylko na rok, a na kolejne sezony miał w planach związanie się z francuskim teamem.

W połowie sierpnia szef ekipy Citroena Yves Matton potwierdził, że prowadzi rozmowy z trójką czołowych kierowców świata, mające na celu stworzenie w sezonie 2018 superteamu, który zwycięży w rajdowych mistrzostwach świata WRC. Jednym z kierowców w tej ekipie miał być właśnie Ogier.

Matton ujawnił, że rozmawia także z dziewięciokrotnym mistrzem świata Francuzem Sebastianem Loebem i Brytyjczykiem Krisem Meeke. Plany Citroena nie zostały na razie zrealizowane, ostatecznie Ogier dotychczas nie otrzymał od Mattona żadnej konkretnej oferty. □

Ogier zadeklarował, że będzie tak długo czynnym kierowcą rajdowym, jak długo jazda będzie mu sprawiała przyjemność Fot. archiwum

ATP przeprosza za kontrowersyjną ceremonię

Organizacja ATP przeprosiła za wzbudzającą spore kontrowersje niedzielą ceremonię losowania tenisowego turnieju Next Gen Finals w Mediolanie. Ośmiu najlepszych tenisistów sezonu do lat 21 wybierało modelki, by dowiedzieć się, do której z dwóch grup trafił.

Każdy z ośmiu zawodników wybierał kobietę, która

odsłaniała literę A lub B ukrytą na jej ubraniu lub na ciele. Koreańczyk Hyeon Chung musiał w tym celu zdjąć zębamami rękawiczkę z dłoni modelki. Kilku graczy wydawało się bardzo zakłopotanych całą sytuacją. Przebieg ceremonii zebrał negatywne opinie wśród kobiet związanych z tym sportem.

„Wstyd” – skwitowała by-

ła francuska tenisistka Amelie Mauresmo.

Jako coś strasznego określiła to Brytyjka Judy Murray, matka byłego lidera rankingu ATP Andy’ego. Litości nie miała też Alize Cornet.

„Dobra robota ATP. To ma być impreza dotycząca przyszłości, tak? Powrót do punktu wyjścia” – oceniła 27-letnia Francuzka. □

Biegacze z Wileńszczyzny na X Maratonie Beskidy 2017 w Polsce

W dniu 4 listopada w Radziechowach koło Żywca odbył się X Górski Maraton Beskidy 2017, III Mistrzostwa Polski w Maratonie Górskim oraz VIII Rajd Nordic Walking.

Główny organizator zawodów, komandor biegu Edward Dudek po raz kolejny zaprosił biegaczy z Wileńszczyzny na ostatnią organizowaną przez niego imprezę. Ta wiadomość dla mnie była zaskakująca i postanowiłem skorzystać z zaległego urlopu i osobiście podziękować Edwardowi za wieloletnią współpracę Szkoły Sportowej Samorządu Rejonu Wileńskiego z Rodzinnym klubem „Baca”. Sportowcy rejonu stołecznego wielokrotnie uczestniczyli w międzynarodowych zawodach narciarskich „Bieg Dudka”, „Memoriał Ewy Dudek”, organizowanych w styczniu i marcu.

Wiosną biegacze uczestniczyli w „Ekobiegu szlakiem Dudka”, oraz w jesiennym „Krosie Beskidzkim”. Edward Dudek osobiście opiekował się naszą młodzieżą, poznaliśmy najciekawsze miejsca Żywiecczyzny, Golgotę Beskidów, Starówkę, muzeum i browar żywiecki.

Swoje pierwsze zawody międzynarodowe w biegach narciarskich właśnie tu miał biathlonista Karol Dąbrowski, kandydat na Zimowe Igrzyska Olimpijskie 2018 roku. W jesiennym „Krosie Beskidzkim” uczestniczył Valdas Dopolskas, uczestnik maratonu ostatnich Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro.

W ostatniej sobotniej imprezie udział wzięli Vytautas Grazys i Marius Dijokas w X Maratonie Górskim na 42,195 km oraz Marian Kaczanowski w VIII Rajdzie Nordic Walking na dystansie 17 km. Udział w zawodach był dla mnie zaszczytem i wyrazem wdzięczności dla Edwarda Dudka i całej jego rodziny. Po ocenie swych możliwości zdecydowałem, że dziś stać mnie tylko na 17 km Rajdu Nordic Walking. O 8 godz.

Autor podczas Rajdu Nordic Walking na 17 km Fot. archiwum

rano na stadionie miejskim GKS przy urzędzie gminy Radziechowy Wieprz 60-osobowa grupa wyruszyła na trasę. Pierwsze kilometry prowadziły przez miasteczko Radziechowy, trasa przebiegała obok domu Dudka, gdzie można było zregenerować siły napojami energetycznymi, czekoladą, owocami. Pierwszy raz startując w tej dyscyplinie zacząłem ostrożnie, rozmawiałem ze spotkanymi sportowcami z Słowacji, Jeleniej Góry, Tarnowa. Niezadługo byliśmy na 7 km obok Domu Ludowego, gdzie była meta rajdu i maratonu. Od tego miejsca zaczęła się długa, wspinaczka w górę do miejscowości Twardorzeczka.

Na tym odcinku włączyłem się na całego i już szedłem na 5 pozycji. Następnie po mokrych i śliskich ścieżkach do Radziechowa dogoniłem jeszcze paru zawodników, mocno przyśpieszyłem na drodze krzyżowej, nazywaną „Golgotą Beskidów”, wyprzedziłem jeszcze kilku zawodników i na najwyższym szczycie, gdzie jest Krzyż Jubileuszowy, szedłem drugi. Ostatnie kilometry zejścia ze szczytu 612 m n. p. m. mokrymi, a czasami bardzo zabłoconymi ścieżkami udało się pokonać szybko, a nawet bez upadku. Szczęśliwie ja-

ko drugi wpadłem na metę, pokonując 17 km za 2 godz. 13 min. 42 sek. Zwyciężył Artur Bilek z Lublińca, pokonując dystans za 2 godz. 07 sek.

O 10 godz. na dystansie 42,195 km startowało prawie 300 zawodników, wśród których także trener lekkiej atletyki Szkoły Sportowej Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Grazys i biegacz z Wileńszczyzny Marius Dijokas. Po pokonaniu 7 km Marius zajmował 9 pozycję, a Vytautas biegł 57-y. Na 15-tym kilometrze Marius biegł 7-y, a Vytautas podniósł się na 46 miejsce. Od tego miejsca rozpoczął się najtrudniejszy odcinek maratonu na najwyższy szczyt na Skrzyczne na wysokości 1257 km n. p. m. We wspinaczce dobrze sobie radził Vytautas Grazys, który na szczyt wbiegł 20-ty. Z powodu bólu w nodze ostatnie kilometry do mety Vytautas biegł wolniej i finiszował 23-ci w kategorii Open i zajął 3 miejsce w kategorii M-IV, pokonując 42,195 km za 3 godziny 59,41 min. Marius Dijokas w kategorii Open zajął 10 miejsce z wynikiem 3 godziny 41,29 min. i 7 miejsce w kategorii M-II. Zwyciężył Wojciech Probst z wynikiem 3 godziny 05,17 min. □

Marian Kaczanowski

SPRINTEM

West Ham United bez trenera

Chorwat Slaven Bilic nie jest już trenerem West Ham United – poinformował londyński klub angielskiej ekstraklasy piłkarskiej. Po sobotniej porażce z Liverpoolem 1:4 w 11. kolejce „Młoty” znalazły się w strefie spadkowej. Bilic przejął zespół w czerwcu 2015 roku, zastępując Sama Allardyce’a. W pierwszym sezonie pracy zajął z nim siódme miejsce, ale w obecnym odniósł tylko dwa zwycięstwa.

Lewandowski ma kłopoty

Lekarz piłkarskiej reprezentacji Polski Jacek Jaroszewski przyznał, że nie może zapewnić, że Robert Lewandowski zagra w piątkowym meczu towarzyskim z Urugwajem w Warszawie. To efekt urazu uda napastnika Bayernu Monachium. Przed tygodniem Lewandowski doznał urazu mięśnia uda w meczu ligowym z RB Lipsk (2:0) i zszedł z boiska tuż przed przerwą. Po badaniach okazało się, że to wynik przemęczenia.

NHL: nieoczekiwany bohater

Debiutujący w tym sezonie w bramce Montreal Canadiens Charlie Lindgren był nieoczekiwanym bohaterem kanadyjskiej drużyny w niedzielnym meczu hokejowej ligi NHL. Obronił wszystkie 38 strzałów, a jego zespół na wyjeździe pokonał Chicago Blackhawks 2:0. Już w pierwszej tercji obronił 14 strzałów, a kolejne 14 w drugiej części gry. Na tablicy wyników wciąż było 0:0.

Strony przygotował
Witold Janczys

„W autach na LPG nie wymienia się oleju”: prawda czy mit?

„W samochodach jeżdżących na LPG nie wymienia się oleju. Zamiast tego, trzeba go – po prostu – dolewać.” To jedna z ludowych mądrości, z którą spotykamy się dość często. Czy auta zasilane gazem faktycznie zużywają więcej oleju niż ich benzynowe odpowiedniki?

Jak to zwykle z legendami bywa, również i w tej znaleźć można ziarno prawdy. Osobiście spotkaliśmy się kiedyś z pewną Toyotą, której właściciel nie wymienił oleju przez ostatnich 5 lat! W tym czasie auto pokonało na gazie dystans... ponad 100 tys. km! Samochód pochłaniał grubo ponad pół litra oleju na 1000 km, więc właściciel „nie widział konieczności” jego okresowej wymiany. Co ciekawe, po wymianie oleju i regulacji luzów zaworowych auto – bezawaryjnie – służy do dziś dnia.

Ten – skrajny – przypadek nie dowodzi rzecz jasna, że – bez szkody dla silnika – można zrezygnować z okresowej wymiany oleju. W układzie smarowania występuje przecież filtr, którego drożność – z czasem – zdecydowanie spada. Zaniedbanie okresowych wymian to po prostu, odroczone w czasie, wyrok śmierci dla jednostki napędowej. Wspomniany przykład doskonale obrazuje jednak problem, z którym mierzy się wielu użytkowników aut wyposażonych w instalacje gazowe. Dlaczego duża część tych pojazdów zużywa olej w przyspieszonym tempie?

Problemem są właściwości samego LPG, który nie pozostaje przecież bez wpływu na stan silnika. Nie jest tajemnicą, że samochody eksploatowane na gazie często cierpią z powodu wypalenia gniazd zaworowych i uszczelek pod głowicą. Dzieje się tak dlatego, że gaz nie tylko spala się wolniej od benzyny, ale generuje przy tym wyższą temperaturę. Do jego efektywnego spalania potrzeba więcej powie-

trza niż w przypadku benzyny, co skutkuje wzrostem temperatury spalin. Co więcej, odparowująca benzyna odbiera ciepło obniżając temperaturę w komorze spalania. Gaz, w większości przypadków trafia do cylindra w fazie lotnej i znacznie gorzej odbiera ciepło.

Właśnie z tego względu właściciele aut eksploatowanych na LPG muszą się mierzyć z okresowymi remontami głowicy, które – często – są po prostu – wliczone w koszty. Wydatek rzędu 500 czy 800 euro przy 100 tys. km przejechanych „za pół ceny” i tak wydaje się być kuszącą perspektywą. Nie zmienia to jednak faktu, że podwyższona temperatura spalania wpływa również na kondycję oleju. Problemem niekoniecznie musi być

Problemem są właściwości samego LPG, który nie pozostaje przecież bez wpływu na stan silnika **Fot. archiwum**

samo spalanie, co raczej jego przyspieszone odparowywanie. Właśnie z tego względu zużywające olej silniki eksploatowane na LPG często nie dają typowych objawów towarzyszących procesowi spalania oleju. Podobny proces zaobserwować możemy w... kuchni. Jeśli rozgrzemy patelnię z tłuszczem do wysokiej temperatury, niekoniecznie dojdzie do zapłonu, ale ten szybko odparuje zmniejszając swoją objętość.

Problem dotyczy głównie wysokoobrotowych silników, które nawet w czasie pracy na benzynie, emitują bardzo dużo

ciepła. Właśnie z tego względu zużycie oleju daje się we znaki głównie właścicielom zasilanych gazem starszych aut z czterema zaworami na cylinder lub wyposażonych w turbodoładowanie.

Reasumując, w przypadku wysokoobrotowego silnika zasilanego LPG, wysokie zużycie oleju, rzędu nawet 0,5 l/1000 km, niekoniecznie świadczy o zużyciu silnika. Jeśli nie obserwujemy efektów spalania oleju, a apetyt na środek smarny zwiększa się np. w czasie szybkiej jazdy autostradą, może to świadczyć o odparowywaniu oleju. Z tego względu warto częściej kontrolować stan oleju i – zawsze – wozić w aucie jego zapas. Problem „ubytków” oleju może rozwiązać zmiana środka

DOOKOŁA KOŁA

100 tys. BMW i3 w ciągu czterech lat

Fabryka BMW w Lipsku należy do najnowocześniejszych w niemieckim koncernie. Tutaj powstają także elektryczne modele i3 oraz i8. Sukcesem producenta jest wyprodukowanie 100 tys. egzemplarzy BMW i3. Dziennie taśmę produkcyjną fabryki BMW w Lipsku opuszcza 120 egz., a w 2017 roku powstało już 26 631 takich aut.

Pierwsza od 25 lat nowa fabryka

Indyjski koncern Mahindra-Mahindra planuje produkcję samochodów użytkowych na terenie USA. Fabryka ma powstać w okolicach Detroit, a więc na terenach, w których przemysł motoryzacyjny przeżywa kryzys. Należy dodać, iż od 25 lat żaden koncern tutaj nie zainwestował. Koncern Mahindra-Mahindra stara się wejść na rynek amerykański od ponad dekady.

Skoda jest już milionerem

Ten rok będzie wyjątkowy dla Skody Auto, która wyprodukuje najwięcej samochodów w całej swojej historii. Od 1991 roku produkcja samochodów marki Skoda wzrosła już siedmiokrotnie, a od 1 stycznia do 31 października 2017 roku wyprodukowano już 1 mln aut. To oznacza, że będzie to czwarty rok w kolejności, w którym Skoda wyprodukuje ponad 1 mln samochodów.

Stronę przygotował
Witold Janczys